№ 260. Piątek 8. Listopada 1861. Rok wydania 51.

# GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inserycya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.



## Monarchya Austryacka.

### Sprawy krajowe.

**Lwów**, 7. listopada. Nadszedł dzień, w którym mieliśmy wstąpić w związek z całą monarchyą i z zachodnią Europą i powiodło się wzniosłym usiłowaniom przedsiębiorcy p. Kleina, dotrzymać punktualnie terminu i oddać kolej dnia 4. b. m. jako w dniu imienin protektora Jego ces. Wys. Arcyksięcia Karola Ludwika komisyi rozpoznawczej, a nazajutrz publicznemu obrotowi. Nadzwyczajnie wielką wagę i błogosławione skutki tego środka komunikacyi bliżej rozbierać dziś niepotrzeba. Komu tylko prawdziwe widoki kraju i jego mieszkańców we wszystkich warstwach leżą na sercu, dla niego musiał dzień ten mieć bardzo wielkie znaczenie. Wigilię też dnia tego obchodzono uroczyście w teatrze niemieckim i wygłoszono odnośny prolog.

Idący z Wiednia pociąg prowadzili jeneralny inspektor Keb i przedsiębiorca Klein, a wagony były zapełnione gośćmi; z Wiednia, Berna, Krakowa i wszystkich większych stacyi galicyjskich. W Przemyślu przyłączyła się rządowa komisya złożona z radcy namiestnictwa kawalera de Höpflingen, nadinżyniera Kutschery, naczelnika obwodu radcy dworu Saara i naczelników powiatowych drogi do Lwowa, galicyjskiego dyrektora poczty i dyrektora urzędu finansowego. Pięknie przybrana lokomotywa zatrzymała się najprzód w Medyce, gdzie na czele wieśniaków weszła muzyka wiejska w przystrojony dworzec i śród radośnych okrzyków grała hymn ludu i marsza Radetzkiego z zadziwiającą precyzyą. W Mościskach przyłączyło się do wieśniaków także kilku właścicieli dóbr i księży z okolicy, aby pociąg przybywający powitać w przyozdobionym dworcu. To samo powtórzyło się w Sądowej Wiszni, ale liczniejsza publiczność zgromadziła się w Gródku, aby uroczyście i wesoło powitać przybysza. Nawet w małej stacyi Mszanie był wielki tłum widzów. Zajmującą było rzeczą uważać na całej przestrzeni zachowanie się ludu wiejskiego. Wszędzie przychodzili starzy i młodzi, wielcy i mali, silni mężczyźni i kobiety, niedołężni starce i niedorosłe dzieci z wszystkich stron. Jedni stali w niemem zdziwieniu, inni podnosili swe kapelusze głośno krzycząc, albo klękali i ręce podnosili do nieba. Ci prości ludzie natury okazywali przytem instynktowe poczucie dla rzeczywiście wielkiego i imponującego, co całkiem utraciło wielu półukształconych i przekształconych w swojem ograniczeniu.

W pobliżu Lwowa rozwinęła lokomotywa chorągiew państwa i kraju i pociąg wjechał śród kilkokrotnego okrzyku tłumem cisnących się ludzi zmuszony do oględnej przezorności z największą powolnością. Właściwie uroczystego przyjęcia nie było we Lwowie, iż przeznaczone na to sumy ofiarowała dyrekcya kolei na fundusz ubogich. Przecież przybył Jego Excelencya pan namiestnik, kilku jenerałów i naczelnicy władz miejscowych, tudzież burmistrz i reprezentanci miasta i byli obecni jak ksiądz P. Waśniewski proboszcz miejscowej parafii poświęcił tak dworzec jak lokomotywę. Niestety nie można było prawie dosłyszeć mowy mianej przytem śród ogólnej wrzawy tłumu. Miejsce tej ceremonii było przyzwoicie ozdobione i sale przed kilku dniami zaledwo wydylowane i obrzucone były z zadziwiającą szybkością przygotowane zupełnie na przyjęcie podróżnych.

Po poświęceniu zgromadzili się wszyscy urzędnicy kolei i państwa, zatrudnieni pośrednio lub bezpośrednio przy budowie, z przedsiębiorcą i jego pomocnikami, niektóremi reprezentantami zatrudnionemi przy tem wojskowości i miasta na wesołą ucztę w sali redutowej. Śród odgłosu hymnu ludowego wzniesiono głośne toasty za Najjaśniejszego Pana, Wysokiego protektora kolei, JEx. Namiestnika, wspierające c. k. władze, spółczynną c. k. wojskowość, pomagaczów dzieła księcia L. Sapiehę, jeneralnego inżyniera Keba i przedsiębiorcę Kleina, za szybkie i uczciwe prowadzenie budowy. Ożywione zgromadzenie pozostało razem do poźnej godziny, a dzień co tak zbawienne przyniósł wydarzenie, skończył się przy najpiękniejszej pogodzie, i bez żadnego wypadku w najweselszem usposobieniu, w nadziei, że kolej będzie wkrótce poprowadzona dalej do Brodów i Czerniowiec, potem dalej do Rosyi i także do Gałaczu aż do Czarnego morza. Niezadługo stanie się może Lwów za pomocą tych komunikacyi, a może i połączenia z najważniejszą siecią kolei węgierskich, ogniskiem handlu, co nam nietylko materyalne ale i duchowne dobra będzie przynosiło. Gdy to będzie osiągnięte wtedy będzie zapewne z uniesieniem wspominany znaczący i uroczysty dzień 4. listopada roku 1861.

(Podróż Jego Excelencyi Namiestnika.)

**Kraków**, 6. listopada. *Krakauer Ztg.* donosi: Jego Excelencya cywilny i wojskowy Namiestnik Galicyi fml. hrabia Mensdorf-Pouilly przybył tu wczoraj pierwszym pociągiem ze Lwowa i wysiadł w hotelu drezdeńskim, a dziś zrana odjechał do Wiednia.

(Doniesienia z dworu. — Mianowania. — Sprostowanie. — Zaraza na bydło w Austryi. — Język w szkole realnej w Reichenbachu.)

**Wiedeń**, 5. listopada. Ich ces. Wysokość Arcyksiążę Rudolf i Arcyksiężna Gizela przybyli w dobrem zdrowiu, dziś o godzinie 1. w południe do Lublany, a po obiedzie puścili się w dalszą podróż do Wenecyi.

— Według doniesień telegraficznych Ich ces. Wysokoście Arcyksiążę Rudolf i Arcyksiężniczka Gizela przybyli w dobrem zdrowiu d. 4. b. m. o godzinie 6. minucie 41 wieczorem do miasta Gorycyi, które z tej przyczyny oświetlono wspaniale, a dn. 5. b. m. o godzinie 7. minucie 48 puścili się w dalszą drogę do Wenecyi.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 24. października b. r. zatwierdzić wybór Kazimierza hr. *Krasickiego* na prezesa, a Felicyana *Laskowskiego* na zastępcę prezesa galicyjskiego stanowego towarzystwa kredytowego.

— *Gazeta wiedeńska* pisze:

Jesteśmy upoważnieni oświadczyć, że w szlaskich dziennikach podane, a w tutejszych powtórzone pogłoski o umówionem spotkaniu między Jego c. k. apost. Mością a Najjaśniejszym Królem pruskim w Wrocławiu, są bezzasadne.

— Ostatnich dni zeszłego miesiąca wybuchła znowu zaraza na bydło w powiecie Wiener-Naustadt w Muthmansdorf.

W stajni przytykającej do domu, który nawiedziła zaraza, zachorował wół, którego zabito natychmiast. Cztery sztuk bydła, które znajdowały się w tej samej stajni, dano na rzeź, chociaż nawet były zdrowe.

W niższej Austryi więc do końca zeszłego miesiąca w dwóch gminach, a czterech zagrodach było zarażonych ośmnaście sztuk bydła. Z tych siedem odeszło, resztę jedynaście sztuk, jakoteż siedem, które z niemi stały, dobito.

Środków użytych do przytłumienia i powstrzymania tej zgubnej zarazy, przestrzega się z największą surowością.

— C. k. ministeryum na prośbę gminy miasta Reichenberg w kwestyi języka rozporządziło, aby w wyższej szkole realnej nauka języka czeskiego była przedmiotem obowiązkowym tylko dla uczniów pochodzenia czeskiego.

## Ameryka.

(Doniesienia z Nowego Yorku.)

**Z Nowego Yorku** nadeszły następujące wiadomości pod dn. 17. b. m.

Nie potwierdziły się jeszcze wiadomości o potyczce morskiej pod Nowym Orleanem. Sekretarz stanu Seward wydał okólnik do gubernatorów wiernych unii Stanów zjednoczonych, następującej treści: Słychać, że Separatyści usiłują zaszczepić nieporozumienia pomiędzy rządem unii a przyjaznemi jej mocarstwami, u których starają się o uznanie swej niezawisłości. Chociaż nie zdaje się podobnem aby im to w obecnej chwili powieść się pomogło, potrzeba jednakże użyć wszelkich środków przezorności. Potrzeba umocnić należycie porty i morza. Gdy jednak kongres nie uchwalił żadnych sum na fortyfikacyę wybrzezy, potrzeba aby gubernatorowie przedłożyli zgromadzeniom prawodawczym swych państw odpowiedne projekta do prawa w tym przedmiocie. Kongres zwróci później stanom pojedynczym zaliczone na to sumy.

Gazeta urzędowa w Waszyngtonie podaje następujące ciekawe uwiadomienie:

W przyjmowaniu cudzoziemców do wojska lądowego lub morskiego rząd trzyma się następujących prawideł: 1) Nikt nie jest umocowany czynić zaciągi do wojska w Kanadzie, jak o tem mylne ztamtąd rozeszły się pogłoski. 2) Nie czyniono żadnych propozycyi

ani francuskim, ani innych narodowości oficerom zaciągać się do armii Stanów zjednoczonych, o czem również pogłoski rozpuszczono. 3) Rząd nie proponował wcale jak rozgłoszono w Europie, naczelnego dowództwa Garibaldemu. — Oto jak się rzeczy mają w istocie: 1) Wszelki cudzoziemiec opatrzony dobremi świadectwami co przybywszy tu ofiarował dobrowolnie służby swe rządowi, był przyjęty, pod zwykłemi warunkami. 2) Od jednego z naszych konzulów przyszło uwiadomienie, że Garibaldi będąc naturalizowanym obywatelem Stanów zjednoczonych dał poznać, że ma zamiar odwidzić Amerykę i że w takim razie przyjąłby pod pewnemi warunkami stopień w armii. Rząd odpowiedział, że chętnie przyjąłby jego propozycyę i ofiarowałby mu stopień jenerała brygady, jak Lafayetowi w pierwszej wojnie. Garibaldi później inaczej się namyślił i nie uczynił żadnej ze swej strony propozycyi, zawsze jednak zamierza prędzej czy później odwiedzić Amerykę.

## Portugalia.

Kortezy portugalskie będą otwarte 4. b. m. i zaraz potem odroczone do 2. stycznia. Król zapadł na febrę gastryczną.

## Anglia.

(Kwestya prasy. — Pobyt Ich Mości Cesarstwa w Korfu.)

**Londyn,** 2. listopada. Ustawę francuską względem podpisywania każdego artykułu dziennikarskiego nazwiskiem autora uważał *Times* za zamach przeciw wpływowi dziennikarstwa, twierdząc, że bezimienność jest podporą wolności druku. Cieszy go więc spór względem bezimienności, który teraz wybuchnął we Francyi z przyczyny, że broszury nie ulegają przymusowemu podpisywaniu nazwiska autora. „Zgadzamy się całkiem, pisze *Times*, z naszymi towarzyszami we Francyi, i mniemamy, że rząd francuski lepiej uczyni jeżli gazety podniesie na stopień pamfletu, niż jeżeli pamflety zniży na stopień gazet.

— Do *Times* piszą z Korfu pod dniem 22. października: „Jego Mość Cesarz Austryi opuścił nas wczoraj, a Jej Mość Cesarzowa odjeżdża jutro do Wenecyi, ażeby tam przepędzić zimę. Polepszenie, jakie nastąpiło w stanie zdrowia Jej Mości Cesarzowej od czasu przybycia na wyspę, spowodowało lekarzy do oświadczenia, że Jej Mość Cesarzowa ostrą porę roku i w Wenecyi przepędzić może. Anglicy i Jończykowie jednak ubolewają bardzo nad tym odjazdem; stan zdrowia Cesarzowej obchodził mocno wszystkich w ogóle, pojawienie się dostojnej Monarchini na promenadzie w małym teatrze opery zajmowało niezmiernie wszystkich. Cesarz Jego Mość zachowywał ściśle przybrane pólinkognito i nie występował nigdy w uniformie, okazywał jednak udział we wszystkich sprawach wojskowych przezto, że podwakroć zwiedzał wszystkie do tej sfery należące przedmioty. Dnia 16. zwiedzał Cesarz Jego Mość w towarzystwie lorda nadkomisarza sir Henry Storka, jenerał-majora sir Henry Bullera tudzież jenerałów hrabi Paar i hrabi Crenneville wszystkie fortyfikacye i kasarnie, zacząwszy od cytadeli, gdzie Cesarz Jego Mość kazał sobie pokazywać nietylko wszystkie bateryе, lecz także kuchnie, izby i lokale przeznaczone dla chorych. Cesarz wyraził się z wielką pochwałą względem wszystkich urządzeń, mianowicie co do schludności, która go, jak się zdaje, zdziwiła; nie mniej też co do zręczności ludzi w strzelaniu do celu. Nazajutrz zwiedzał przez dwie godzin okręt pawilonowy „The Queen," gdzie podobnież wypytywał się o wszelkie szczegóły. Na pamiątkę odwiedzin Cesarza Jego Mości przezwano „Franciszek Józef" jedną z najważniejszych fortyfikacyi zewnętrznych."

## Francya.

(Doniesienia dworu. — Książęta portugalscy. — Wiadomości bieżące. — Szkoła hydrograficzna. — Wyprawa do Mexyku. — Dowóz zboża.)

**Paryż,** 2. listopada. Mehmeda Ruždi Baszę tureckiego ministra wojny, przyjmował Cesarz francuski z wielką uprzejmością w Compiegne. Basza otrzymał pozwolenie zwiedzić wszystkie arsenały i zakłady wojskowe we Francyi. Przydany mu jest do boku w tym zamiarze major inżynieryi Merlin.

— Książę Oporto i Beja, bracia Króla portugalskiego przybyli wczoraj rano o godz. $10^1/_2$ do Paryża. Przyjmował ich poseł portugalski, margrabia de Paiva w dworcu kolei żelaznej. Książęta zajęli pomieszkanie w Hotelu Luwru. Jutro odjeżdżają do Compiegne oddać wizytę Cesarzowi. Wczoraj byli w loży na przedstawieniu w wielkiej operze. Jutro w Compiegne wielki obiad na 60 osób. Zaproszona wojskowa i cywilna władza miasta. Pierwsze cztery serye gości cesarskich przybędą do Compiegne w poniedziałek. Pomiędzy zaproszeniami pierwszej seryi jest książę Napoleon z małżonką, i oboje hr. Persigny. Do drugiej seryi zaproszonych należy lord Major Londynu z małżonką Mistres Cubitt.

— Książę Montebello przyjeżdża za urlopem do Paryża i zapewno nie wróci już więcej na swą posadę do Petersburga. Powodem tego ma być chorowity stan zdrowia małżonki księcia, która nie może znieść północnego klimatu.

Słychać, że p. Benedetti poczynił oświadczenia w Turynie zgodne zupełnie ze znanym manifestem Laguerroniera ogłoszonym w *Patrie*.

Książe Bibesco oficer ordynansowy francuskiego ministra wojny podał o dymisyę i wraca do Księstw Naddunajskich.

Między rządem a marszałkiem Pellisier miała zajść różnica w zdaniu co do pewnych ważnych kwestyi względem administracyi Algieryi. Marszałek obstaje upornie przy swem zdaniu.

— Minister marynarki ma udać się osobiście do Nizzy, aby zarządzić przygotowania do założenia szkoły hydrograficznej, tudzież bateryi nadbrzeżnych silnie ufortyfikowanych.

— Osadę okrętu liniowego „L'Imperial" przeniesiono na pokład „Masseny", który dnia 1. listopada odpłynął z Tulonu, aby wzmocnić eskadrę przeznaczoną na wody mexykańskie. Na tym okręcie rozwinie pawilon swój kontradmirał Jurien de la Graviére.

— Dnia 31. października wpłynęło do banku francuskiego 94 milionów.

— W Algierze panowała w tym roku wielka posucha. Od 23. maja do 24. października w przeciągu 153 dni tylko cztery razy upadł deszcz, mianowicie dwa razy w czerwcu, a dwa razy we wrześniu, i to bardzo mały.

— Z Marsylii donoszą, że dnia 29. października zwieziono tam 160.000 hektolitrów zboża, mianowicie z samej Rosyi 120.000 hektolitrów, resztę z Egiptu, Turcyi, Archipelagu i Illyryi. W przeciągu dwóch dni zwieziono do Marsylii 225.000 hektolitrów zboża.

## Szwajcarya.

(Układy celne z państwami niemieckiemi. — Obsadzenie Dappenthalu.)

**Berna,** 29. października. Rada federacyjna podała niedawno do południowych państw niemieckich prośbę, ażeby ponownie koncedowano dla Szwajcaryi zaprowadzone po rok 1851 uwzględnienie celne. Większa część tych państw odpowiedziała, że w teraźniejszym czasie niepodobna im wchodzić w osobne negocyacye, gdyż między związkiem celnym a Francyą rozpoczęto układy względem traktatu handlowego. Lecz rząd badeński przyrzeka, że przy pomyślnej sposobności uwzględni ile możności żądanie Szwajcaryi.

— D. 31. października rano wojska francuskie, infanterya i żandarmerya obsadziły Dappenthal. Według doniesień z Berny, Francuzi przybyli do Dappenthal na Verrieres, a tak naruszyli nie tylko tę część doliny której Francya zaprzecza, lecz i tę którą przyznaje Szwajcaryi. Rada związkowa mianowała komisarzami prezydenta rządu Berneńskiego pana Migy i pułkownika Veillon z Waadland. Ci dla dokładnego zbadania stanu rzeczy mają niezwłocznie udać się na miejsce. W Lausanne wzburzenie ma być wielkie.

## Włochy.

(Owacye Królowi neapolitańskiemu. — Wiadomości bieżące. — Naczelnicy band królewskich.)

**Państwo kościelne.** Podczas gdy Piemontanie głośnemi demonstracyami obchodzili w Neapolu rocznicę uchwały ludu, odbyła się cicha, nie mniej przeto wzruszająca uroczystość w kwirynale gdzie mieszkają oboje królestwo neapolitańscy. Szlachta neapolitańska znajdująca się w Rzymie z zapewnieniem o wierności i przywiązaniu wręczyła Królowi szpadę, a Królowej diadem. Przy podaniu szpady Królowi, nadmieniono w przemowie o walecznej obronie Gaety, i wyrażono nadzieję, że przecie w końcu dobra sprawa zwycięży, a tryumf Piemontanów okupiony złotem, zdradą i krwawemi egzekucyami zachwieje się. W przemowie do Królowej przypominano odwagę z jaką wytrwała przy boku swego małżonka, i troskliwość z jaką chorych i rannych pielęgnowała w Gaecie. — Król odpowiedział, że go pociesza widok tylu szlachetnych co wraz z nim poszli na wygnanie, i odważna walka ludu neapolitańskiego z obcą tyranią. — Co do uchwały ludu, którą zaprzeczają fakta, w której szczerość nigdy nawet Europa nie wierzyła, wyrzekł Król następujące słowa:

Upłynął rok od tego ważnego aktu, wymuszonego pogróżkami i postrachem. Od tego czasu Piemont nic nie zyskał w krainie, którą sobie przywłaszczył. Nierząd, wojna domowa, nędza ludu, wychodźtwo znacznej części szlachty, wydalanie z urzędów publicznych, są to w obec całej Europy jasne dowody prawdziwości tego mniemania, które nadto umacniają hołdy, które Mi dzisiaj składacie.

W dalszym ciągu mowy wyraził Król nadzieję, że przy pomocy swojego ludu, otoczony wiernymi, którzy w tej chwili stoją przed nim, odzyska tron ojców swoich. Wtedy wszelkiemi siłami będzie się starał o szczęście swoich poddanych, i dopełni obietnic, które przyrzekł w proklamacyi swojej 8. grudnia w Gaecie wydanej.

— *Italia* donosi, że król Franciszek II. postanowił opuścić Rzym i przenieść się na stały pobyt do Wenecyi. Wiadomość ta jest tem prawdopodobniejsza, że jak wiadomo Najjaśn. Cesarzowa JMć. austryacka obrała także Wenecyę na rezydencyę w ciągu przyszłej zimy.

**Neapol.** *Gazette du Midi* w korespondencyi z Neapolu z 26. października podaje następujące szczegóły o bandach stronników królewskich w prowincyi Capitanata i ich naczelnikach: Lucariello człowiek młody nadzwyczajnej odwagi stoi w lasach Umbryi w środku obwodu Gargano z 600 ludu; na południowej spadzistości Gargano dowodzi Sambro między San Marco a Rignano 400 ludu; Licandro na czele 800 ludu, trzyma się między San Severo i Torre maggiore, na końcu łańcucha gór, który się ciągnie na granicy Terra di Molise; między Ascoli a Carignola dowodzi Gabriel 400 ludu, a Antonio del Casale na czele 300 ludu działa między Cerignola a małym portem Zapponato położonym nad morzem adryatyckim.

## Niemce.

(Zniesienie loteryi.)

**Monachów**, 1. listopada. Izba radców państwa oświadczyła się przeciw przywróceniu loteryi, a to wszystkiemi głosami przeciw 9. Książęta ludwik i Karol Teodor głosowali za zniesieniem loteryi.

## Rosya i Królestwo Polskie.

(Doniesienia dworu. — Wiadomości bieżące. — Stosunki z Japonami.)

**Petersburg**, 1. listopada. Cesarz wrócił szczęśliwie dn. 30. paźdz. do Carskiego Sioła. — Z rozkazu Cesarza odprawione będzie dzisiaj nabożeństwo żałobne jako w rocznicę śmierci Cesarzowej Alexandry Feodorówny, w kaplicy pałacu zimowego.

— *Journal de St. Petersbourg* zawiera urzędowe oświadczenie, że rząd potępia rozkaz prałata Białobrzeskiego zamknąć kościoły Warszawskie i zawiesić w nich nabożeństwo, jako niczem nieusprawiedliwiony, i całą odpowiedzialność za skutki ztąd nastąpić mogące, przypisuje tym, co rozporządzenie to wydali.

— *Gazeta Amurska* donosi z Nikołajewska, ze klipper „Strelok" dnia 8. czerwca b. r. wziął na linę japoński szoner wojenny i przywiózł do Nikołajewska. Szonerem dowodzi kapitan Mizougou-Surday; płynął z Hakodade i miał jeszcze więcej oficerów na pokładzie, prócz tego dwóch kupców, którzy wieźli z sobą rozmaite towary jako to: jedwab, figury bronzowe, wyroby z drzewa, porcelany, herbatę i t. p. Zamiarem tych odwiedzin jest zainformować się i poznać przemysłowe stosunki kraju, co jednak będzie trudno, gdyż Japonowie nie rozumieją tylko swój język ojczysty.

## Turcya.

(Doniesienia z Hercegowiny.)

*Presse* donosi w korespondencyi z Raguzy, że po dzień 27. b. m. nie zaszły jak tylko zwykłe małe potyczki w Hercegowinie. Pochód Omera Baszy z Nowegobazaru do Serajewo i Mostaru dla uspokojenia Bosnii i Hercegowiny nie był bynajmniej powstrzymany. Tylko przewóz dział, jaszczyków i namiotów był połączony z wielkiemi trudnościami dla dróg niedostępnych. Żołnierz nie był należycie zaopatrzony w potrzeby wojenne i niepłatny. Omer Basza przeniósł swą główną kwaterę z Gacka do Bilez, lecz nie mógł odważyć się zbliżyć ku łożysku rzeki Trebinii; iż byłoby to hasłem dla Czarnogórców uderzyć nań z boku. Omer Basza ma być pewny że zniweczy plany Czarnogórców i powstańców. Nie porzucając mocnego stanowiska, które zajął w paszalikach Banjańskim i Niksickim, wywabi Czarnogórców, i Lukę Vukalovica z powstańcami z Sutoriny, z Grachowa i z Kuego a następnie uderzy na nich i rozbije. Po dzień 27. b. m. nie stoczył Omer Basza jeszcze stanowczej bitwy.

Potyczka, o której donosi *Donau Ztg.*, zaszła d. 26. b. m., był to napad Czarnogórców nie na główne stanowisko Omera Baszy, lecz na Baszybożuków stojących w pobliżu Trebinii pod dowództwem Baszów Mostaru i Trebinii. Turcy stracili cztery działa, bagaże, amunicyę i usunęli się w nieporządku do Gacka i Cilietu.

*Donau Ztg.* donosi następnie, że dnia 30. b. m. uwolnił Mahmud Basza strategicznie obliczonem ruchem załogę turecką, oblężoną w kasztelu Jekowo. Powstańcy spalili Jekowo. Baszybożukowie z Krainy stracili przytem swego Bimbaszę i około 100 luda w zabitych i rannych. Poźniej uderzyli Turcy w liczbie 2000 luda, częścią regularnego żołnierza, częścią Baszybożuków na powstańców pod Linbovo, lecz odparci ze stratą.

Wszystkie te zatem potyczki były tylko częściowe opodal od głównego stanowiska Omera Baszy, i nie mogły bynajmniej zmienić jego planu operacyjnego.

## Azya.

(Doniesienia z Chin. — Zmarły Cesarz chiński. — Turyści.)

Według ostatnich wiadomości z Chin *Patrie* donosi, że najstarszy syn zmarłego Cesarza chińskiego w wieku 7 lat, został w Jehol 25. sierpnia następcą tronu obwołany. Rada rejencyjna będzie go zastępować aż do pełnoletności. Członkowie rejencyi zawiadomili księcia Kong, że może i nadal prezydować w wydziale spraw zagranicznych. Dla przyszłej pomyślności stosunków reprezentacyi europejskiej do rzadu chińskiego jest to rzecz wielkiej wagi. Armia francuska w Chinach obchodziła 21. sierpnia rocznicę zajęcia twierdzy Peiho.

— Zamorską pocztą otrzymane doniesienia z Kalkuty sięgają do 23., z Hongkong do 12. września. O zmarłym Cesarzu chińskim piszą co następuje:

„Nadzieje, które obudził na tron wstępując, nie spełniły się: posiadał wprawdzie świetny talent rządzenia, ale zawcześnie oddał się cały uciechom haremowym, które go osłabiły i przybliżyły do grobu. Według ustaw chińskich Cesarz pod pewnemi warunkami ma prawo naznaczać następcę; dotąd jednak nie wiadomo, czy zmarły jakiego mianował. — Cesarz zostawił jednego syna i dwóch braci, z których starszy znajdował się przy nim w Yehol, a młodszy książę Kung sprawował rządy w Pekinie. Prawdopodobnie syn wstąpi na tron. Obiega pogłoska, że już mianowano radę rejencyjną z 6 osób. Dla śmierci Hien fung a w całym kraju nakazano żałobę: dokumenta urzędowe noszą pieczęć błękitną, ponieważ to jest cesarski kolor żałobny.

Ostatniemi czasy usunięto trudności, jakie napotykali dotąd podróżni zagraniczni przy zwiedzaniu Pekinu. Wielu Turystów pospieszyło korzystać z nowej swobody. Z Shanghaj donoszą, że w powiatach jedwabniczych ciągłe panują rozboje. Gdzieindziej powstańcy zachowują się spokojnie.

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Zagrabie**, 5. listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego miasto Zagrabie prosiło sejmu krajowego o poparcie kwestyi serbskiej. Kongregacya komitatu Essegskiego przesyła sejmowi krajowemu wotum zaufania z przyczyny jego postępowania w kwestyi rady państwa. Preliminarz krajowy na rok 1862 odczytany, a następnie z projektem do ustawy o rekrutacyi będzie litografowany i rozdany. Przychodzi pod obrady ustawa o komornem; debata specyalna zacznie się dopiero jutro.

**Raguza**, 5. listopada. W Zubcach stoi 500 Montenegrynów z 5 działami. Straże przednie koło Trebinii składają się z powstańców. Zostały one wzmocnione i zaopatrzone amunicyą, która nie pochodzi z Cetynii. Omer Basza znajduje się od kilku dni w Mostarze.

**Paryż**, 6. listopada. Dzisiejszy *Monitor*, pisząc o sprawie Cressonière, utrzymuje, że rząd Cesarza nie miał nigdy zamiaru, rozstrzygać gwałtownie okupacya wojskową kwestyę terytoryalną, która od roku 1815 toczy się między Francya i Szwajcarya; ale istniał rodzaj zneutralizowania spólnego terytoryum. które naruszyły ostatniemi czasy władze kantonu Waadt. przedsiębiorąc na niem aresztacye. Rząd cesarski protestował w Bernie przeciw tej zmianie stanu rzeczy, oznajmiając, że jeźliby żandarmerya waadtlandzka wkroczyła powtórnie, bylibyśmy zmuszeni oprzeć się temu. Trybunał w Nyon skazał pewnego poddanego Francyi, który mieszka w dolinie Dappen. My chcieliśmy tylko przeszkodzić jego aresztowaniu. Ta sprawa nie ma wcale znaczenia, jakie jej przepisują. Niewątpiemy, że szczere porozumienie się z radą federacyjną przedstawi ją w właściwem świetle i przygotuje może układ, który położy koniec zatargom, wypływającym koniecznie z niepewnego stanu rzeczy.

O stoczonej 26. z. m. walce pod Piwą donoszą z Trebinii: W nocy z 26. na 27. paźdz. otoczyli powstańcy z Banjani, Piwy i Gacku przy pomocy znacznej liczby Montenegrynów wojska tureckie, skoncentrowane w Piwie. Po pierwszych wystrzałach karabinowych rzucili się żołnierze tureccy i Byszybozuki w okopy i rozpoczęła się walka, która przy największem zamieszaniu trwała dwie godzin. Omer Basza musiał ustąpić do Gacku, zostawiając na pobojowisku 970 ludzi, kilka dział, namioty i inny materyał. Trzy ruchome szpitale w Gacku są zapełnione ranionemi; podają ich na 400. Powstańcy mieli tylko 50 poległych i 20 rannych. Podług wiadomości z Raguzy z 5. listopada, nadeszły 4. b. m. znowu dwa bataliony i 600 Baszybozuków z Gacku do Trebinii, by odeprzeć Wukalowicha, który stoi w Linbowo i ściąga zewsząd posiłki. Od trzech dni nitrudnia słota wszelkie poruszenia wojsk.

**Paryż**, 5. listopada. Dzisiejszy *Monitor* donosi: W Londynie podpisano między Francyą, Anglią a Hiszpanią traktat względem expedycyi mexykańskiej.

**Medyolan**, 5. listopada. *Perseveranza* donosi z Neapolu pod d. 3. b. m.: Cialdini następującemi słowy kończy pożegnalny rozkaz dzienny do 6. departamentu wojskowego: spodziewam się, że wkrótce znajdziemy inne pole, na którem walczyć będziemy z godniejszym nieprzyjacielem.

**Turyn**, 5. listopada. Izby zwołano na 20go b. m.

**Messyna**, 3. listopada. Syndyk ogłasza rozporządzenie ministeryalne względem zburzenia cytadeli.

## Wiadomości handlowe.

(Targ wiedeński na woły.)

**Wiedeń**, 5. listopada. Spęd bydła na wczorajszym targu wynosił 1781 wołów z Węgier, 1005 z Galicyi, a 490 z kraju. Z tego zakupili rzeźnicy wiedeńscy 2185, rzeźnicy z prowincyi 694, a osobno sprzedano 1 sztukę; niesprzedanych odeszło na prowincyę 396 sztuk. Waga szacunkowa sztuki była 400 do 610 ℔. Cena przeciętna wypadła na 140 do 195zł. 50c. w. a. za sztukę, a 25 do 30zł. za cetnar.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. listopada.

Hotel rosyjski: PP. Komar Miecz., z Rosyi. — Trzciński Ign., z Żurawna. — Szeliski Amilk., z Bereznicy. — Niezabitowski Włodz., z Uherzec.

Hotel europejski: Stecki Adolf, z Środopolec. — Wierzbicki Józ., z Polski. — Christiany Hen., z Bratkowiec. — Ustrzycki Włodz., z Czelatycz.

Hotel Langa: Krigshaber Fran., z Łuczkowiec. — Ks. Czetwertyński Kal., z Podola. — Sierakowski Bol., z Patak. — Krzyżanowski Sylw., z Lisek. — Radziejowski Edw., z Dytkowiec. — Szczeniowski Stan., z Kapuścian.

Zajazd Kuhna: Czerwonka Hilary, z Ostrowa

Zajazd Leszczyńskiego: Wojnarowski Ant., z Dytiatycz.

Zajazd podolski: Ubysz Wac., z Woronowa.

### Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. listopada.

PP. Śliwińscy Woje. i Wład., do Sokołowa. — Kruszyński Henryk, do Stroniatyna. — Jasiński Józef, do Zabłotowa. — Jabłonowski Ant., do Rawy. — Hr. Dzieduszycki Alex., do Izydorówki. — Sobolewski Stan., do Draganówki. — Żurakowski Aug., do Horbacza. — Kamiński Ign., adwokat krajowy, do Stanisławowa.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

*Dnia 6. listopada 1861.*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. god. zrana | 328 11 | + 1.9 | 78.1 | zachodni sł. | pochmurno |
| 2. god. po poł. | 327 57 | + 6.8 | 59 1 | „ „ | pogoda |
| 10. god. wiecz. | 327.01 | + 3.6 | 72.1 | „ „ | pochmurno |

## T E A T R.

*Dziś* na scenie polskiej: „**Dworzanie Księcia Wiśniowieckiego i Spekulanci,**“ komedya w 2 aktach L. A. Dmoszewskiego, i „**Wydałem córkę za mąż,**“ komedya ze spiewami w 1 akcie z francuskiego.

*Jutro* w teatrze niemieckim na dochód spiewaczki p. Liny Voll: „**Der Diamant des Geisterkönigs,**“ komedya czarodziejska ze spiewami w 2 aktach. — Pierwszy występ gościnny pana Hayeko z Temeszwaru.

## Kurs lwowski.

Dnia 7. listopada.

| | | gotówką zł. | gotówką c. | towarem zł. | towarem c. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dukat holenderski | w. a. austr. | 6 | 50 | 6 | 54 |
| Dukat cesarski | | 6 | 51 | 6 | 56 |
| Półimperyał zł. rosyjski | | 11 | 19 | 11 | 29 |
| Rubel srebrny rosyjski | | 2 | 15 | 2 | 18 |
| Talar pruski | | 2 | 4 | 2 | 7 |
| Polski kurant i pięciozłotówka | | — | — | — | — |
| Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł. | bez kuponów | 77 | 88 | 78 | 50 |
| „ „ „ m. k. za 100 zł. | bez kuponów | 81 | 88 | 82 | 50 |
| Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika | bez kuponów | 166 | 50 | 167 | 50 |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 66 | 50 | 67 | 25 |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 79 | 75 | 81 | 75 |

## Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 7. listopada.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 80 35. Metaliki po 5% za 100 zł. 66 75; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.— Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 742 ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 178.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

**Wexlowy.** Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 138.10. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

**Kurs złota.** Dukaty ces. mennicze 6.56 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 137 40.

## Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. listopada.

### 1. Dług publiczny.

| A. Państwa. | pien. | towar. |
|---|---|---|
| W austr. wał. po 5% | 60 80 | 60 90 |
| Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5% | 80 60 | 80.70 |
| Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5% | 80 20 | 80.30 |
| Z r. 1851, ser. B. po 5% | — — | —.— |
| Metaliki po 5% | 66.60 | 66 80 |
| Metaliki z proc. od maja do listopada po 5% | 66 80 | 67 20 |
| dtto. „ 4½% | 57 — | 57.50 |
| dtto. „ 4% | 50 75 | 51 — |
| dtto. „ 3% | 38 — | 38 50 |
| dtto. „ 2½% | 33 — | 35.— |
| dtto. „ 1% | 13.50 | 13 75 |
| Przez. do wylos. z r. 1839 | 113 — | 113.60 |
| „ 1854 | 86 — | 86.50 |
| „ 1860 | 82 10 | 82 30 |
| Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł | 89 25 | 89.50 |
| Renty Como po 42 lir. aus. | 17. - | 17.50 |
| Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% | 64 50 | 65.— |
| „ 4½% | 67 50 | 68.— |
| „ 4% | 50.50 | 51.— |
| Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½% | 44.50 | 45.— |
| „ 3% | —.— | 46.— |
| „ 2½% | — — | 44.— |
| „ 2¼% | — — | 40.— |
| „ 2% | —.— | 35.50 |
| „ 1¾% | —.— | 30.50 |
| dtto. z procent za granicą „ 5% | 64.50 | 65.— |
| „ 4½% | 57 — | 58.— |
| „ 4% | 50.50 | 51.— |

| B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.) | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Niższej Austryi | 90.50 | —.— |
| Wyż. Aust. i Salb. | 87.— | 88 — |
| Czech | 90.— | 90 50 |
| Morawii | 86.— | 86 50 |
| Szląska | 87.— | 87 50 |
| Styryi | 86.— | 86 50 |
| Tyrolu | 98.— | 99.— |
| Kar., Krainy. i Wyb. | 87.— | 88.— |
| Węgier | 67.— | 67.75 |

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii | 66 — | 68.50 |
| Galicyi | 66.50 | 67 — |
| Siedmiogr. i Bukow. | 64 50 | 64.75 |
| Lom. wen. poż. z r. 1850 | —.— | —.— |
| Wen. pożyczka z r. 1859 | 93.— | 93 50 |
| Dług Tyrolu po 5% | 64.50 | 65.— |
| „ 4% | 50.50 | 51.— |
| Dług Salcburga „ 3½% | 43.— | 43.50 |
| „ 3% | 38.— | 38.50 |
| „ 2½% | 31.50 | 32.— |
| Dług Krainy „ 2% | 24.50 | 25.— |
| „ 1¾% | 21.— | 21.50 |

### 2. Stan oblig. domestykaln.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| po 3% za 100 zł. | 16.— | 18.— |
| „ 2½% za 100 zł. | 14.— | 16.— |
| „ 2¼% za 100 zł. | 13.— | 14.— |
| „ 2% za 100 zł. | 12.— | 13.— |
| „ 1¾% za 100 zł. | 10.— | 11.— |

### 3. Akcye.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku nar. | 738 - | 740 |
| Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. | 177.30 | 177.40 |
| Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł. | 587 — | 589 - |
| Półn. kolei po 1000 zł. m. k. | 2024 - | 2025.— |
| Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. | 271 — | 271.50 |
| Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. | 160 50 | 161 — |
| Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. | 117 25 | 117 75 |
| Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty | 147.— | 147.— |
| Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%) | 231.— | 232.— |
| Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%) | 166 50 | 167 — |
| Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. | 18.— | 19.— |
| dtto. II. emis. po 200 zł. m. k | 75.50 | 76.50 |
| Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k. | 695.— | 700.— |
| Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. | 139.50 | 140.50 |
| Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. | —.— | 200.— |
| Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. | 136.— | —.— |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. | 414.— | 416.— |
| Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. | 203.— | 206.— |
| Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. | 394.— | 396.— |
| Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. | 370 — | 375.— |
| Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. | —.— | —.— |

### 4. Listy zastawne.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% | 100 50 | 101.— |
| 10 „ 5% | 94 — | 95 — |
| przeznacz. do los. po 5% | 88.50 | 89.— |
| Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł. | —.— | 100 |
| przez. do los. po 5% | 84.25 | 84 75 |
| Gal. Tow. kred. po 4% | —.— | 79.— |

### 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. | 96.75 | 97.— |
| detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. | 101 60 | 101 80 |
| Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. | 141.— | 141 50 |
| Kol. półn. po 100 zł. m. k. | 94.— | 94 50 |
| Kol. Lomb. wen. po 500 fr. | 134 — | 135.— |
| Kol. Gloggn. za 100 zł. | 81.— | 82.— |
| Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. | 94.— | 96.— |
| Lloyda za 100 zł. | 85.— | 88.— |

### 6. Losy.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. | 118.30 | 118 50 |
| Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k. | 94.— | 95.— |
| Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. | 123.— | 124.— |
| Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. | 34.50 | 35.— |
| Esterhazego po 40 zł. m. k. | 97.— | 98 — |
| Salma „ 40 „ „ | 37.— | 37 25 |
| Palffego „ 40 „ | 36 50 | 37.— |
| Clarego „ 40 „ „ | 36.— | 36.50 |
| St. Genois „ 40 „ „ | 36 — | 36 50 |
| Windischgrätza 20 zł. „ | 22 75 | 23 25 |
| Waldsteina 20 „ „ | 22 25 | 22 75 |
| Keglevicha 10 „ „ | 14 75 | 15 25 |

### Weksle.

(Na 3 miesiace.)

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Amsterdam za 100 zł. hol. | —.— | —.— |
| Augsburg za 100 zł. w. p.-n | 116.10 | 116 25 |
| Berlin za 100 tal. | —.— | —.— |
| Wrocław za 100 tal. | —.— | —.— |
| Frankfurt za 100 zł. w. p.-n. | 116 30 | 116 40 |
| Genua za 100 lir. piem. | —.— | —.— |
| Hamburg za 100 M. B. | 102 — | 102 25 |
| Lipsk za 100 tal. | —.— | —.— |
| Liwurna za 100 lir. tosk. | —.— | —.— |
| Londyn za 10 ft. szt | 137 75 | 137 90 |
| Lugdun za 100 fr. | —.— | —.— |
| Medyolan za 100 zł. w. a. | 53 80 | —.— |
| Marsylia za 100 fr. | 54 — | —.— |
| Paryż za 100 fr. | 54 05 | 54 15 |
| Praga za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| Tryest za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| Wenecya za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| (31 dni po ukazaniu.) | | |
| Bukareszt za 100 piast. woł. | —.— | —.— |
| Konstantynopol za 100 piast. tur. | | —.— |

### Kurs złota.

| | pien | towar. |
|---|---|---|
| Dukaty ces. men. | 6.55 | 6.56 |
| dtto. pełnej wagi | 6.55 | 6.58 |
| Korona | 18 90 | 18 95 |
| 20frankówka | 10.98 | 10.99 |
| Rosyjski impery. | 11.27 | 11.30 |
| Talar związkowy | 2.06 | 2 06½ |
| Srebro | 137.25 | 137.50 |
| Kurs korony w k. kasach | 13 zł. 50 c. | |

# KRONIKA.

(Pożar.) W nocy z 25. na 26. października wszczął się pożar w **Dorożowie**, w obwodzie samborskim, i zgorzało pięć chałup z całorocznym plonem i budynkami gospodarskiemi. Ze śledztwa pokazało się, że ogień był podłożony.

(Grób Arpada.) „Sürgöny“ donosi, że pewien ksiądz wyznania reformowanego w śnie magnetycznym zeznał w obecności kilku świadków następujące szczegóły o grobie Arpada: Arpad został wprawdzie pochowany w Altofen, ale Kun Laszlo lękając się nieprzyjaciela kazał go przenieść do Waizen, i pochować na nowo na 200 kroków w bok bramy wschodniej, gdzie teraz jest pagórek kulisty. Arpad spoczywa w dwóch trumnach, kamiennej i srebrnej; złożono w nich także jego 14funtowy Buzogany, misiurkę i hełm miedziany. Zewnątrz trumny wyryto wizerunek zmarłego.

(Program rozdania nagród akademicznych w Wenecyi.) Prezydyum c. k. akademii sztuk pięknych w Wenecyi ogłosiło program rozdawnictwa nagród na r. 1862. Nagrody pierwszej klasy w złotych medalach rozmaitej wielkości mogą uzyskać artyści mieszkający w c. k. krajach monarchyi austryackich za obrazy olejne, plany architektoniczne statuy, akwarele, ornamenta i miedzioryty. Przysłane przedmioty zostają własnością artysty, nie mogą być jednak zabrane z wystawy publicznej aż po jej zamknięciu, i mają być nadesłane najpoźniej po 10. lipca 1862. Kopie nie mogą ubiegać się o nagrodę.

(Bibliografia żeglarska.) „Commissione reale per l' insequamento nautico“ zamierza wydać jak najdokładniejszą bibliografię żeglarską. Będzie ona obejmować dokładne wiadomości o podróżach i pamiętnikach żeglarzy włoskich, o źródłach do historyi włoskich kolonii, o ustawach żeglarskich i odpowiednich dziełach prawniczych, o traktatach międzynarodowych, a w ogólności o wszystkich do marynarki odnoszących się dokumentach, o pismach mających związek z geografią, statystyką i handlem, o ile odnoszą się do żeglarstwa, o dziełach technicznych, o rozprawach względem rzek włoskich itd. Nawet dzieła ogólne, w których powyższe przedmioty były poniekąd dokładnie roztrząsane, jako też lepsze artykuły dziennikarskie mają być uwzględnione. Komisya wzywa wszystkie biblioteki, które posiadają rzadkie książki lub manuskrypta rzeczonego rodzaju, aby nadsyłały wszelkie szczegóły bibliograficzne, lub przegląd ogólny.

(Powódź Nilu.) Do „H. B. H.“ donoszą z Damiety pod dniem 15 października następujące szczegóły o spustoszeniach Nilu: W prowincyi Schargia zalała woda 80 wsi, wynoszących 64.000 Feddanów powierzchni. W Menusyi woda pokryła 10.000 feddanów, w Garbii 25.000, w Docahlii 22.000 feddanów. Zbiór kukurudzy zniszczony całkiem w wielu okolicach. Bawełna i sesam ucierpiały bardzo wiele. Długi czas pola były okryte wodą na wysokość człowieka. Podobne dochodzą wiadomości z górnego Egiptu. Z Zagazig donoszą pod dniem 15go b. m., że tam woda jeszcze nie opadła. Na pół drogi z Minel el Gam do Benha wszystkie pola zalane. Wysokość szkody nie da się jeszcze obliczyć.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

*Z c. k. galic. drukarni rządowej.*